

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” este:
Marti'a, Joul'a și Sambat'a.

Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe șase luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postelo c. și r. și pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 99.

Mercuri 214 Septembre

1881.

De la 1 Septembre st. v. „Gazeta Transilvaniei” apare Mercurea, Vinerea și Duminică.

„Lig'a de civilizațiune nationala-maghiara.”

Brasiovu, 1/13 Septembre.

Sunt unii oameni, cari n'au nici unu sensu pentru cunoșcerea adevăratei lor pozițiuni, ci trăind în illuziuni voiescu că toate d'impregiurulu lor se se îndrepte după mîntea lor sucita. Între acești oameni scurta vedietori și fantastici sunt a se numără și propagatorii ideei de maghiarizare.

Nisuintele de maghiarizare își au istoricul lor, destul de bine cunoscut. Nu ne vom ocupa d'el de acestu istoric, ci voim se aducem aminte cititorilor nostri, că la începutu ideea de maghiarizare se basă pe formul'a inventata de primul și cel mai mare apostolu alu ei, Szechenyi. Acesta cerea că se li se de iobagiloru nemaghiari libertatea individuală și în schimb pentru acestă se se pretinda dela ei cu binele că se adopte limb'a maghiara și se se facă Unguri.

Nedumeritii luptatori pentru maghiarizare de adu mai au de a face cu iobagi, ci totu numai cu nemaghiari, cari se bucura deja de bunatatile libertatii individuale. Prin urmare n'au ce le mai da în schimb pentru nationalitatea lor genetica. Libertatea nationala nu le-o potu oferi, fiindu că în casulu acestă maghiarizarea n'ar' mai avé nici unu sensu. Unu altu favoru remarcabilu materialu earasi nu le potu da Romaniloru, Slaviloru și Germaniloru în schimb pentru parasirea limbei lor nationale și adoptarea celei maghiare. Asia d'eroi de adu ai maghiarizării au trebuit se 'si iea unu refugiu la unu ce idealu, neveditu și necunoscutu pînă acuma, ei ne promitu în schimb „Cultur'a maghiara.”

Nu trebuie se mai spunem, că acestă cultura este adu inca unu frumosu idealu spre ajungerea caruia se straduesce gîntea maghiara, prin urmare că idealu nu pôte formă unu obiectu de compensațiune candu e vorb'a de „alu meu și alu teu.” Acestă o semtu foarte bine campionii maghiarismulu și de aceea studiéza în totu chipulu de a inventă o noua formula de maghiarizare, în asta privintia se distingu teoreticii dela „Pesti Napló”. Ei paru a fi inventatu deja nou'a formula; se-o examinam cu ceva mai de aproape.

Într'unu articulu aparutu în numit'a foie la 8 Septembre, unulu din falsii apostoli moderni ai maghiariloru se provoca la enunțatiunile unui mai mare, d'el' pentru aceea și mai falsu apostolu, spre a 'si câștigă unu fundamentu pentru o noua formula de contopire a rasseloru într'una mare și tare, care, naturalmînt, pôte fi numai cea maghiara.

Dupa acești demni urmași ai lui Arpad, elementele nemaghiare din Ardealu și Ungari'a nu sunt decatu numai nesce remasite romanisate, slavisate și germanisate ale ordelor asiatiche, cari au cutropitu aceste tieri înainte cu o mîia de ani. „Pretutindeni” dice „Pesti Napló” — pe unde traiescu Slovaci, Ruteni, Romani, Serbi intalnimu trist'a aparitiune, că prin tînturi întregi, unde a locuitu inca înainte de o sută de ani o poporațiune néusia maghiara, valurile mării popóreloru straine au îngropatu pe Maghiaru și l'au desbracatu de nationalitatea s'a... în Satmaru, în Selașiu, în multe tînturi ale Transilvaniei înainteza inca și adu neîncetatu valachizarea și acolo, unde înainte cu 50 de ani se aflau inca sate curate maghiare aflam adu înspăimîntătoare rezultate ale acestei desnationalisări!

Dupa acestă curioasă introduțiune scriitorulu articulu esclama: „În adevér și poporulu maghiaru are frați de „eliberatu” și de „recuceritu” că Italianii, Germanii și Slavii, d'el' pe candu acesti'a canta pe frații lor în afara, poporulu maghiaru 'i pôte află aci acasa, „pe teritoriulu proprii sale patrie, sub propri'a s'a egemonia!...”

Ati mai auditu ore vîdata o absurditate mai mare, decatu acestă? Déca noi Romanii ardeleni și ungureni suntemu numai nesce descendentii „valachisati” ai lui Arpad, apoi unde sunt Valachii, cari ne-au desbracatu de nationalitatea ungurească? Ori că acesti'a de bucuria, că ne-au pututu „valachisă” s'au metamorfosatu în Unguri?

Si eata cum credu iscusitii irredentisti maghiaro-valachi dela „Pesti Napló”, că ne voru împreuna earasi cu „natiunea mama”: „Partea cea maghiara a societatii patriotice trebuie se id în man'a s'a tare recăstigare elementelor nemaghiare pentru cultur'a maghiara”. Acestă „marétia revindicațiune istorica”, credu a-o poté seversii patriotii dela fôia maghiara prin înfiintierea „unei lige de civilizațiune nationale-maghiare”, din care se iésa sute și mii de reuniuni, cari se aiba de scopu „latirea maghiarismulu”.

Amu disu, că „cultur'a maghiara”, pe care calerescu redactorii dela „Pesti Napló”, este unu idealu, de a caruia realizare compatriotii nostri sunt inca departe. Déca acestă cultura ar' fi realitate n'ar' mai fi necesitate de a mai formă o liga pentru latirea ei între nemaghiari. Din aceste considerante trebuie se credem, că sub cuventulu cultura se ascunde tendintia de a maghiariză cu forță prin presiunea guvernulu și a administrațiunei de-o parte, ear' de alta prin aceea a societatii maghiare.

Nu vedu d-nii dela „Pesti Napló”, că este curata nebunia de a asteptă dela o asemenea procedere unu resultatu favorabilu pentru rass'a maghiara? Parintele maghiarismulu socotea celu pușinu, acumu 50 de ani, cu factori reali, candu voiea se maghiarizeze pe iobagii nostri, urmașii lui împintenati înse voiescu se facă „cuceriri” și „revindicațiuni” morale cu-o idee nepricepută numita „cultura maghiara”, pe care popórele nemaghiare si-o potu imagină numai în form'a unui pumn, care le apasa într'unu felu! Szechenyi, se mai traiscă, i-ar' tramite pe toti în — balamucu.

Cronic'a evenimentelor politice.

Imperatii Wilhelm și Alesandru III s'au intalnit în 9 Sept. pe la 2 ore pe bordulu yachtulu „Hohenzollern” la postulu dela Neufahrwasser în apropiere de Danzig. Imperatulu Wilhelm, printiulu imperialu germanu și principele de Bismarck au sositu la 1 ora; s'au dusu numai decatu la bordulu yachtulu imperialu „Hohenzollern”; imperatulu s'a urcatu, cu amiralulu Stosch, pe puntea comandantulu yachtulu, care a înaintatu pe apa pînă la yachtul „Derjava” alu imperatulu Alexandru. Tunurile escadreii cuirasate au salutat cele doue yachturi, cari s'au pusu bordu la bordu, pe la 2 ore. Tiarulu a venit apoi pe yachtulu „Hohenzollern” unde cei doi imperati s'au salutat în modulu celu mai cordialu. Ei au remasu catuva timpu îmbrășiați și s'au sarutat de mai multe ori, profundu emotionati amendoi. Tiarulu și printiulu ereditar alu Germaniei s'au salutat într'unu modu ear' cordialu, apoi imperatulu Alexandru, întorcendu-se către printiulu de Bismarck, a conversatu multu timpu cu elu MM. LL. s'au pusu în urma la masa că se dejunaze.

La 6 ore s'era cei doi imperati, urmați în a dou'a trasura de printiulu ereditar alu Germaniei și de marele duce Wladimir, au intratu în orasiulu Danzig; ei au fost primiti cu entusiasm în mijloculu uraleloru multimi, a sunetulu clopotelor și a salveloru de tunuri. Dupa prandiulu, din nou aranjatu în palatulu Arthurhof Tiarulu s'a dusu la Neufahrwasser, unde s'a imbarcatu; în acelașu timpu imperatulu Wilhelm a plecatu la Berlin.

Ce urmări va avé întrevăderea? Negresitu că cele mai bune, este respunsulu naturalu alu tuturor foiloru germane. Bucuri'a între Germani este

cu atatu mai mare cu catu ei credu că prin acestă întrevădere s'a asigurat pacea inca pe vre-o câțiva ani și dorintiele Germaniloru culminéza în sustinerea pacii.

Impregiurarea că Bismarck a caletoritu împreuna cu ambasadorulu rusu Saburov dela Danzig la Varzin se esplica asié, că ar' fi avutu de scopu ficsarea rezultatelor dobendite la întrevădere.

Va se dica nu este gluma cu impacarea între dlu de Bismarck și curi'a papale. „Nordd. allg. Ztg.” ne spune că se va reînfiintă ambasa d'agermana la curia, care dela 1874 a lipsitu, de alta parte se anunția că și Curia ar' fi decisa a tramite unu nuntiu papalu la Berlinu.

Interesanta este o depesia circulara, ce s'a adresatu dela cabinetulu din Petersburg către toti reprezentantii ruseschi în strainatate și care are de scopu a esplică motivele intalnitiei imperatiloru în Danzig. Acestă depesia suna după „N. fr. Presse” asié:

„Veti fi auditu despre intalnirea imperatiloru în Danzig, unde înaltulu nostru domnu a visitatu pe imperatulu Germaniei. Legaturile înrudirii de aproape și amiciti'a tradiționala ajungu, spre a esplică motivele întrevăderii și a aréa caracterulu ei. Cu toate astea credu, că trebuie se Ve informézu din parte'mi, că primirea caldă și cordială, ce-a avut' acolo înaltulu nostru Domnu, a corespunsu pe deplinu sentiementelor, cari însufletiescu pe Majestatea S'a și a datu dovada despre trainici'a relațiuniloru în modu atatu de fericitu restabilite ale ambelor tieri în interessulu lor reciproc și în interessulu pacii generale.”

Judecandu după acestă depesia-circulara, vechi'a amiciti'a tradiționala d'între Prussia și Russia ar' fi earasi pe deplinu restabilita. D'el' imperatii își propunu și Dumniedeu dispune!

Duminea 30 Augustu st. v. s'au implinitu patru ani dela luarea Grivitiiei de către bravii venatori și dorobanti romani. „Resh. W.” saluta acestă momorabila di prin următoarele sîruri:

„Di de mandria și de doliu nationalu, te salutamu! — Romani din toate unghiurile lumei, serbați-o! Astadi se implinescu patru ani, de candu prin toate partile pamentulu resună scirea despre asaltulu sangerosu, d'el' victoriosu alu bravei nostre ostiri. „S'au batutu că nisce lei tineri ostasii romani,” — dicea reposatulu Imperatu Alesandru II într'o telegrama către august'a s'a soția, candu 'i-a anunțiatu prim'a victoria a asediulu de la Plevna; și admiratiunea generala cuprinse cu puterea fulgerulu intrég'a Europa, facendu chiaru pe adversarii nostri se retracteze neîncrederea ce esprima-sera pîn'atunci în privintia armatei nostre.”

„Di de mandria nationala este cea de adu, fiindu-că în acestă di romanii au doveditu prin despretiulu lor pentru mórte, că nu s'a stinsu în ei stramosiéscă vitejia, pe langa generositatea lor cunoscuta, versandu-'si sangele, sacrificandu-'si viatia și averea, pentru a liberă unu poporu creștinu de sub stapanirea turcésca.”

„Di de doliu este, pentru că multu sange a cursu în acea di, multi viteji au peritu și multi au remasu invalidi, pentru totă viatia lor. Acestă di a asediulu de la Plevna ne amintese și ne va aminti totdeauna pe toti acei eroi cari zacu pe campiile Bulgariei, în urm'a luptelor dela 27, 28 și 30 Augustu, 6 Septembre și 7 Octobre 1877.”

Noulu metropolitu alu Vienei a publicatu prim'a s'a pastorală, care este redigéata într'unu spiritu foarte conciliatoriu. Metropolitulu face în multe locuri amintire onoratorie despre cultur'a, sciintia și progressulu timpulu. Caracteristicu este, că arhierulu declara Vien'a, de capitala a unui statu, în care toate nationali-

tatile traiescu in pace unele cu altele. Chrestinismul ilu prezenta că pe religiunea iubirei tuturor omenilor fara deosebire. Despre Pap'a pastoral'a face numai odata amintire dicendu, că problem'a principala a vietii sale este restabilirea pacii bisericesci in Europ'a.

In orasiulu Padova, unde se concentrara trupele italiene pentru manevre, regele Umberto a distinsu in modu deosebitu pe ofiterii germani si austriaci cu ocasiunea unei reprezentatiuni de gala in teatru. De aci raportorii indata au combinatu, că Itali'a voiesce să se alieze cu Austri'a si Germani'a. Unu barbatu de statu italianu, care ar' fi confirmatu, la intrebarea, că ore nu schimba ceva in intentiunile Italiei faptulu intrevederi dela Danzig, se fi adausu, că dupa parerea, ce predomnesce la curtea italiana, intrevedere ar' fi fost ocaasiunata numai de nescie motive curatu personale ale celoru duoi imperati si că o aliantia intre Russi'a, Austri'a si Germani'a ar' fi cu totul imposibila. Asupra caletoriei regelui in Austri'a inca nu este hotaritu nimicu definitivu.

Rescôla militara in Egiptu! eata nou-tatea importanta, ce sosi dela Cairo, mai deodata cu telegramele, cari anuntia imbrăcosiarea monarhiloru nordici si triumfulu politice de pace. La nordu seninu, la sudu ceriu nuorosu. Revolutiunea din Cairo pôte se aiba inca urmari fôrte grave pentru pacea européna. Faptulu s'a petrecutu astfeliu: Aprôpe patru mii de soldati au impresuratu palatulu Khedivului dela Abdin indreptandu asupra-i gurile a 30 de tunuri si au cerutu destituirea tuturor ministriloru si convocarea notabililoru. Sermanulu vice-rege Tevfik-pasi'a n'a avutu in câtrau si a trebuitu se le faca tôte pe voie. Se crede că o interventiu ne militara va fi de lipsa spre a restabili ordinea in Egiptu si aci incepu a se nasce dificultatile. Turci'a e prea slaba, Angli'a, Franci'a si Itali'a privescu cu invidia un'a la alta, facare avendu planulu de a castigă câtu mai multa influentia in Egiptu. Multa intieptiune si moderatiune le-ar' trebui dër' acestoru puteri interessate că se se intielega in pace asupra unei ocupatiuni a Egiptului.

Presedintele Statelor nord-americanu Garfield este dela atentatu încôce in continuu periculu de vieatia si numai ingrijirei estraordinare a mediciloru are a'si multumi pēna acuma vieati'a. Dela Washington se anuntia cu data 9 Sept. că presedintele se afla mai bine. Frigurile l'au mai lasatu, pulsulu e mai bunu, apetitul mai forte. „Se va vindecă? Nu se va vindecă? Va trai elu, ori va muri? acesta este inca marele „Tobe or not tobe“, pe care si 'lu punu Americanii relativu la presedintele Garfield“ — dice unu corespondentu alu „Republicei franceze“. „Starea sanitara a presidentului, desi e mai satisfactôria slabitiunea inse este estrema. Pessimistii dicu, că bolnavulu va tērgai inca 8—10 septemani pēna ce môrtea va veni se-i curme durerile. Optimistii, de alta parte, recunosc, că fortiele bolnavului nu-i voru potē reveni decâtu fôrte incetu si gradatu. Pēna atunci presedinte in faptu nu se afla si unele cestiuni constitutiunale remanu fara solutiune.“

O asemenea cestiune este aceea privitoria la atentatorulu Hartmann, care a fugitu dela Canada in Staturile-Unite, din cauza, că aci nu esista tractatu de estraditiune cu Russi'a. Déca Hartmann ar' fi arestatu prin vr'unu ordinu alu departamentulu de externe, ar' fi imediatu pusu in libertate in virtutea unui „Writ de habeas corpus“, liberatu de câtra unulu din judecatorii Statelor-Unite. Potea va ore presedintele se faca ceva in privint'a estradarei? Cestiunea e controversata. Aci libertatea individuala e incungiurata cu garantii, că si in Angli'a, asié, că ar' fi dificilu, că presedintele se 'si permita arestarea lui Hartmann. S'au emis argumentele pentru a dá in acēsta materia o autoritate mai mare presidentului, inse elu nu e in stare de a luă vr'o decisiune si vice-presedintele nu esercēza functiunile presidentiale. Asié dër' Hartmann se pôte preamblă linistitu prin Statele-Unite, căci nu afla unu singuru omu cu dreptulu de a'lu arestă.

Dela espositiune.

II.

Sibiu 26 Augustu v. 1881.

Acēst'a scrisôre este destinata lucruriloru espuse de dômnele si dômnișôrele nōstre.

Am accentuatu in rândurile de eri destoinici'a Romancei, am aretatu talentulu ei de inventiune,

am amintitu câtu de lesne se deprinde ea cu cele mai noue si mai grele forme. Nu este lucru de mâna, pe care se nu-lu pōta face, se nu-lu pōta perfectonă femeia nōstra. Dati-i invetiatiore si ea va intrece in gustu si in finetia pe ori si ce lucratiore straina! . . dovada sutele de obiecte espuse de acele fice ale natiunei nōstre, care au avutu ocasiune a studiă unde-va numeroșele feliuri de lucruri de mâna femeesci.

Se luăm pe rēndu deosebitele specialitati si se ne oprimu la facare cāte unu momentu, duôe.

Eata cele mai estetice dër' totodata cele mai migalôse broderii intrebuintiate la cele mai deosebite obiecte; la perini de sofa, la imbracaminti de canapele si scaune, la cuiera, la port-batiste, la unghere, la tragetore de cisme, la papuci de casa, la port-sugari, la corfe de bilete, la deosebite cutii etc. etc. ! Amintimu din intemplantre dintre perini pe a Elisei Muresianu (facuta din bucati negre si albe, pe bucatile albe admirabile frescuri, reprezentandu unulu unu dorobantiu, altulu o tierancutia, alu treilea unu tieranu etc.), a Elenei Popasu (campu de matase négra impodobitu cu flore minunata) si a Eugeniei Persienaru (campu negru si arabescuri) — tustrele din Brasiovu, mai de parte pe a Caliopei Boiu din Sibiu (catifea négra in mijlocu cu unu buchetu de flori) si pe a Iosefinei Cretioiu din Bucuresei (campu de catifea négra in mijlocu o corôna de solzi de pesce); dintre imbracamintile de canapele si de scaune pe cele lucrate de famili'a Macelariu din Sibiu, suntu espuse duôe scaune si o canapea imbracate in pânza sura cu flori de catifea rosia, cusute cu firu de auru), de An'a Mog'a (unu fauteuil cu imbracaminte de catifea rosia, impodobitu pe mijlocu cu flori si dungi de firu) si de d-siôr'a Mari'a Bolog'a (unu scaunelu de catifea rosia inchisa, impodobitu cu flori albe „Edelweiss“); dintre celelalte lucruri: parechi'a de lambregins a Mariei Rosc'a din Sibiu, etagierele Elenei Pavelu din Bistrit'a, stelagiulu de note alu Elenei Popescu din Sibiu si siatul'a pentru batiste a Policesenei Popu din Brasiovu.

Eata o multime de vestminte femeesci, o multime de batiste, pânzaturi, servete . . . care de care mai maestritu brodate, care de care mai noue in privint'a ideei, care de care mai practice ! Aici 'mi permitu a pomeni faci'a de mēsa pentru prestolu bisericescu lucratu in Naseudu (arabescuri giuru impregiuru si la mijlocu Cristosu in mormentu), faci'a de patu a Vilmei Moldovanu si broderiile cu albu ale Mariei Hormanu din Sibiu, fetiele de perini ale Mariei Pope'a din Brasiovu, jacuetele brodate de Mari'a Harsianu din Sibiu, in sfērsitu bogatulu vestmentu de nōpte lucratu cu firu si cu matasa rosia de Ros'a Borlodanu din Aradu.

Pe aceeași trēpta cu broderiile stau impletiturile, tiesaturile si cusaturile. Nu voiu aduce alte exemple, decâtu cârp'a impletita de Mari'a Stanescu si dantelele Octaviei Stanescu din Brasiovu, batist'a Elisei Isacu din Clusiu, precum si diecile de covôre ce impodobescu edificulu espositiei.

Dër' nu se marginescu numai aici lucrurile esite din manile dômneloru si dômnișôreloru nōstre. N'a remasu nimicu ceea-ce se au cerce si ele . . . si tôte incercarile au fostu incoronate cu succesu. Eata diferite lucruri de iasca, de peru, de margele, de mediu de pâne, de fructe uscate, de cēra, imprimari de flori pe cutiôre si mesutie etc. etc. ! Deosebitu efectu au facutu florile de pane ale Ecaterinei Puscariu din Brasiovu si cele de cēra ale Mariei Barboloviciu din Simleu si ale Ecaterinei Popoviciu din Brasiovu. Afara de acestea suntu espuse mai multe desenuri si picturi frumôse lucrate totu de dômne si de dômnișôre.

In ori si ce casu unele dintre cele mai mândre podôbe ale espositiei suntu obiectele lucrate in deosebitele scoli de fetitie si in specialu cele lucrate in „Asilulu Ellen'a Dôm'n'a“ din Bucuresei; despre aceste obiecte inse voiu vorbi candu voiu ajunge la cele ce se tinu de scôla. b.

III.

Sibiu 27 Augustu v. 1881.

Ocupatiunile barbatesci nu suntu reprezentate prin acelasu numeru de obiecte că cele femeesci, dēra cu tôte aceste mai din tôte specialitatile se afla cāte ceva. Cu placere constatezu din capulu locului, că multe din lucrurile, despre cari e vorb'a, intrunescu calitatile cele mai frumôse.

Agromi'a, principal'a indeletnicire a poporului nostru, este reprezentata numai prin cāte-va feliuri de bucate si prin cāte-va curiositati. Motivulu

este lesne de intielesu. Cei mai multi din cultivatori nostri de pamentu voru fi ganditu: bucate a tramisu ori si cine, la ce se mai incurcu si eu loculu? — sēu: bucate pôte vedē ori si care pe tôte potecile, cine 'si-o perde vremea cu ele tocmai in espositia? Cestiunea inse este cu totul totu altfeliu, si noi din parte-ne asigurăm pe agromi'i de tôte categoriile, că amu fi privitu cu celu mai mare interesu la rodurile osteneliloru lor si-i rugăm, că de procsim'a ocasiune se se folosēca mai bine.

Si economi'a de vite putea fi aretata lunei mai cum se cade. Cu brânz'a si lăn'a espusa e prea puçinu, si afara de acēst'a, ocasiunea de Vineri 2 Septembrie n., cându a fostu espositia speciala de vite, s'a folositu slabu de totu. Cai s'au espusu numai vre-o diece; mai frumosu a fostu unu armasariu de trei ani alu d-lui Colbasi din Cutu. Vite cornute au fostu vre-o siēse-dieci, dēra mai totu din impregiurimea Sibiiului si mai totu elvetiane; din soiulu ardelenescu am veditu numai vre-o cāte-va*). Porci s'au tramisu de pe la Selagiu, Agnit'a si Siur'a-mare. Au mai fostu cāti-va bivoli, cāte-va oi si patru pauni. De premiatu, s'au premiatu: cu medalia de argintu d-lu George Popu din Basesci pentru porcii sei de ras'a mongolica; cu medalia de bronzu d-lu Alesandru Lebu din Căcov'a pentru o bivolitia si d-lu G. Vancea din Blasiu pentru unu mănzu de doi ani. Pe lānga acestea s'au impartitu si 14 premii in bani.

Din gradinari'a este unu cosiū cu legume, o masa cu pōme frumôse si o mica grupa de flori espuse de I. Oprisiu din Sibiu. Seraca de totu este ingrijirea vermiloru de matasa (vrednicu de pomenitu este invetiatorulu din Ocn'a Iōnu Flesieru, care a espusu matasa finu rescuita). Din apicultura totu e ce e. Se afla faguri frumosi, miere limpede si cēra curata. Mai bine este reprezentatu vinaritulu. Esponentii principali suntu: domeniulu metropolitanu din Blasiu, I. Desēnu si M. V. Stanescu din Aradu, Iōnu Macelariu din Sangatinu, Alecsandru Nēgoe din Micăsasa, Grigoriu Mezei din Cricău, Alecsandru Tordosianu din Alb'a-Jul'i'a si Adalbertu Mihailoviciu din Siri'a.

Din montanistica suntu mai multe feliuri de metale si petrefacte, ape minerale etc. . Frumôsa idea a avutu Nicolae Cotisielu din Fenesiu, candu s'a apucatu se lucre din lemn unu modelu de stēmpu, in care se macina petrile, ce cuprindu metalu.

Meseriile ocupa o parte insemnata a espositiei. Ti se imple anim'a de bucuria, candu vedi atâtea lucruri minunate si candu cetesci sub tôte nume de mesteri romani, despre cari nici nu visai. N'a remasu nici unu feliu de mestesiugu, care se nu fia imbratisiatu de ai nostri. Multu au contribuitu in acēst'a privintia societatile pentru propagarea meseriloru in sinulu poporului nostru. Cele mai multe si cele mai de frunte obiecte suntu lucrate de sodali esiti din mijloculu acestoru societati, de care ne vomu interesă, credu, de aici inainte cu multu mai multu decâtu pēna acumu.

Se privimu fiecare mestesiugu in specialu.

Mesari'a se pôte laudă in ori si ce locu cu nisce lucruri că dulapurile lucrate de Vasile Popoviciu din Brasiovu si Constantin Jucu din Lugosiu, si că mesele lui Stefanu Oltēnu din Turd'a, Vasile Mog'a din Apoldulu superioru si Iōnu Israilu din Resinari.

Papucari'a si cismaria nu selasa mai pe josu. Prin o deosebita elegancia se distingu incaltiamintele lucrate de Vasile Petrutiu pentru regin'a si regele Romaniei si pentru metropolitulu Mironu Romanulu. Cureauaria este mai puçina, dēra ce e, e bine lucratu. E fôrte frumosu sierpariulu lui Dumitru alu Tomii din Tēc'a si alu lui Iōn Petrisioru din Brasiovu. Cojocari'a a ajunsu la o perfectiune deosebita. Peptarele si cojôcele espuse se intreca unulu pe altulu prin maestria, cu care suntu impodobite cu flori de matasa, de firu si de piele. Suntu caracteristice nuantiele deosebitelu tienuturi in ceea-ce privesce infrumsetiarea. Elegante de totu suntu si tapetele de blana espuse. Pelaria a facutu unu progresu vrednicu de tôte atentiunea. Amintimu pe Zinovie Nicodinescu din Fagarasiu, carui'a

*) Bine a fostu, ca s'a aretatu introducerea frumôsei rase din Alpi atātu de renumite prin lăptôsele sale vaci (cā ale d-loru G. Silvestru, G. Mohanu si G. Bobesiu din Sibiu), dēra nu ar' fi fostu reu să ni se fi aretatu mai multe esemplare din nēmulu de vite, cari inlesnescu munc'a cea grea a tieranului nostru. Pricin'a este de explicatu si aici. Puçini din economii nostri de vite, mai cu sēma din cei mai de departe, ar' fi fostu in stare se supôrte cheltuielile transportului.

i-a succesu se introducea in atelierul sau formele cele mai fine si imitatiunile cele mai fericite. Croitoria este reprezentata prin mai multe vestimente mirenesi si preotiesci, care de care mai bine taiate si mai elegantu cusute. Citezu cu numele pe Ionu Fagarasiu din Sibiu, pe Petru Mihaloviciu din Aradu, pe Ion Bidu din Brasiov, pe Ionu Cocoru din Clusiu, pe Ion Vestemianu si Florianu Crucitia din Sibiu. Ca tapiseria este de insemnatu canapea lui Nicolau Marcu din Sibiu. Palarii au transmis Gheorghe si Dumitru Moldovanu din Fagarasiu (mai grose) si Napoleonu Popescu din Buzeu (mai fine). Funaria este reprezentata numai prin cativa numeri. Din lemna sunt espuse ciubere, butoie, plosci, putinele, linguri, sarare, fluier, rote, furci, greble, sindile etc. etc. Este vrednic de insemnatu finetia, cu care sunt taiate scandurile „primei societati actionare pentru exploatarea productelor forestiere dela Naseundu.“ Funaria este reprezentata peste tota asteptarea. E espusa o masina de venturatu tare imbunatatita; sunt espuse: masini de sapatu si seminat, feliurite pluguri, feliurite cumpene, o soba practica de totu, o usia frumoasa de feru, titini si broscu de usi, lacate, lanturi, topore, cose, clesce etc. etc. Primulu rang in acestu ramu ilu are de buna sema fabricantulu din Oradea-mare, Dumitru Gitye. Din carutiile espuse insemnezu pe a lui Ion Popu din Turda (pe arcu si elegantu lucrata) si a lui Maniu Lungu din Resinari. Dintre impletiturile de paie, de nuiele si de strujele se deosibescu scaunele lui Gheorghe Micla din Calugari, cosurile lui Ion Dubescanu din Odvosiu si ale lui Atanasii Ardelanu din Ocolinu, precum si minunatele lucruri impodobite cu strujele ale invetiatiului Ion Banciu din Talmacelu. Nu trebuieu trecute cu vederea frumoasele palarii de paie impletite de invetiatiului Susau Albani si de Maria Petrisoru din Vaidarece. In ceea-ce privescu palarii se distingu elegantele discuri ale lui Toni Petranu din Clusiu, lucrurile scolei granitaresci din Barumare si ale lui Iacobu Sereganu din Bistrita. Mare hazu au figurile de pamentu espuse. Dintrale luminilor si sapunului sunt lucruri de totu frumoase. Aducemu ca exemplu facilele si vertelnitiele lui Nicolae Gatovu din Turchesiu, ale lui Ion Popa din Satu-lungu si ale lui Nicolae Droc din Resinari. Confetaria a espusu Constantinu Popu din Brasiov. Lucruri deosebite au transmis: Gheorghe Fejeru din Reghinu, duce pusi bine lucrate, era Ion Vulcu din Ariliu unu cimbalu.

Cum dicu, nu a ramas mai nici unu felu de mestesiugu neimbraciatu de Romani. Se sprijinim cu totii tenera nostra industria, caci numai astfelu va pute trahi si prospera ea in mijloculu concurentiei ce-o impresora!

tenentului Göczel vorbele capitanului devenira totu mai provocatorie. In fine i puse intrebarea directa, deca ar comanda focu contra Ungurilor, la ceea ce Göczel respunde c'unu „Nu!“ categoricu. Disputa deveni totu mai infocata si Göczel declara in fine, ca deca se pote calca unu juramentu politicu, atunci si elu pote calca juramentulu sau, la ceea ce i replica Lendl: „Deca vei face acest'a, nu esti unu omu de omenia; desbracati tunic'a si intra ca colaboratoru la „Függetlenség“. Göczel sari in susu si respunde ingalbinindu de mania: „Asie ceva nu ingadui. Ne vomu mai intalni in acest'a afacere“.

Despre acestu incidentu a facutu Lendl indata aratare si Göczel indata a fost trasu in cercetare de catre tribunalulu de resbelu; acest'a cercetare inse a fost sistata din cauza, ca lipsea faptul de incriminare si afacerea a fost predada consiliului de onore alu dividiunei 31. Consiliulu de onore a adusu dupa terminarea instructiunei urmatoia sentintia:

„Tribunalulu de onore militariu alu dividiiei c. r. de infanteria 32, care este insarcinatu cu afacerile ofiterilor si substitutilor de ofiteri adunati in Pest'a, a decisu unanimu ca Stefanu Göczel, c. r. sublocotenentu in regimentulu archiducele Leopold Nr. 2, contra caruia pentru vorbele sale ofensatoare de juramentu (Eidvergessen) s'a facutu cercetare de catre tribunalulu de onore, este culpabilu de a fi intrabuintiatu cuvintele ofensatorii de juramentu, descrise in actulu de acusatune si de aceea i se perde rangulu.

Pest'a 6 Septembrie 1881.

Wilhelm Stephaneuk m. p. locotenentu; Iosifu Kucsek m. p. sublocot.; A. Ranecker v. Lilienheim m. p. Majoru; St. Br. Brillek m. p. capitanu; Ioanu Stuchlik m. p. Locot-colonelu presedinte“.

Din caus'a cuvintelor ofensatorii a transmis Göczel in 7 l. c. pe secundantii sei, deputatii br. Arpad Madnyanszky si Ludovicu Hentaller (ambii din stanga estrem'a) spre a cere dela capitanulu Lendl satisfactiune. Dupa processulu-verbalu, ce l'au publicatu cei doi Secundanti in foile pestane, capitanulu Lendl le-a declarat, ca sustiene espresivneva vatamatoria ce-a intrabuintiat'o facia cu domnulu Stefanu Göczel si nu da satisfactiune, din cauza, ca Stefanu Göczel, fiindu onorea lui patata, si-a perdutu rangulu de ofiteru. In urm'a acestei declaratiuni a lui Lendl publica si Göczel in foile pestane o declaratiune, in care insulta pe Lendl, spre alu provocu la duelu.

Unu articulu din „Nuova Antologia“, intitulatu „Aliantiele Italiei“, se atribue unui diplomatu insemnatu. Articulu dice:

Isolarea Italiei e o urmare a politice interne celei rele. In timpul congresului din Berlin desfiintarea impositului pe mori a slabit autoritatea Italiei in strainetate, pentru ca Itali'a insasi s'a lipsitu de mijlocele ce puteau contribui la o dezvoltare puternica a armatei. Si mai prejudicioasa a fost agitatiunea „Irredenta“, ce a fost prea multu timpu suferita; printulu Bismark, care impingea pe Austri'a spre Bosnia, a trebuit se asigure pe aliata s'a in contra turbarilor italiene. Aceste lucruri, dice autorulu, au adusu o incordare, in catu pučinu inainte de caderea lordului Beaconsfield pareu inevitabilu unu resbelu intre Austri'a si Itali'a. Lordul Beaconsfield si printulu Bismark au recunoscutu pe deplin dreptulu Austriei de a declara resbelu Italiei. Caderea lui Beaconsfield si venirea lui Gladstone au impeditu izbucnirea resboiului, pe candu Italia se pregatea deja. Beaconsfield indemnase pe Austri'a se de Italiei o lectiune aspra, fara inse a i permite se micsozeze posesiunile Italiei. De si Gladstone a inlaturatu acestu resbelu, Cairoli ca ministru presedinte a comis imprudentia se credea, ca amicitia Angliei i esta de ajuns si au mai are trebuintia de alti amici. Cairoli s'a inselat cu Gambetta, desi era cu elu in cele mai amicale relatii personale. Anglia l'au parasi in Tunisia, pentru ca se intielesu cu Franta in privintia acesta pe timpul congresului din Berlin.“

Vorbindu de positiunea dupa ocuparea Tunisiei, autorulu dice: „Relatiile Italiei cu Franta nu aveau tocmai unu timbru ostilu; opiniunea publica era mai aprinsa de catu cercurile oficiale, Cabinetulu italianu se sfia, a rupe de totu raporturile cu Franta, caci nu se terminase operatiunea de imprumutu, ce nu se putea face fara capitaluri franceze. De aceea cabinetulu cautu se impace lucrurile si se restabilesca relatiile de mai nainte cu Franta, ca nu prin acesta dusmania se fia silita a permite, ca Germani'a si Austri'a se i impuna conditiunile pentru aliantia. Inse intre locutorii Italiei si ai Francei domnesce o mare antipathie. Unu resbelu in contra Italiei ar fi astadi in Franta asi de popularu, ca celu din 1870 contra Germaniei. Visulu de o aliantia anglo-italiana a disparutu, in catu guvernulu s'a vedintu impinsu spre Austri'a si Germani'a. Acesta idea de aliantia a fost imbracisita de partidele monarchice, nu de radicali si de republicani. Intr'acestea presa din Berlin, Viena, Paris si Roma desbatea acesta aliantia. Inse foile austriace, germane si franceze se basza pe aceasi idea, ca pretiulu alian-

tiei este mai antaiu, ca Itali'a se renuntie cu totulu la asié numitele provincii ale Irredentei, Trient si Triest, ca Itali'a se se pote crede fericita de a i vede garantate granitiile actuale, ca trebuie se lase mana libera Austriei in Orient si dupa vointia lui Bismark, Francei in Africa si in Marea Mediterana.“

Autorulu numesce aspre aceste conditii si crede, ca au fost numai sondari, der' nu negociari oficiale. Itali'a se afla izolata si in mare strimtoria; conditiile cele aspre probeza neincrederea ce esiste contra Italiei; autorulu amintesce, cum comitele Andrássy a sfatuit pe Italiani, la intalnirea lui Victor Emanuel cu Franciscu Iosifu, se se lase de scopurile Irredentei. Guvernulu se examineze bine, deca situatiunea Europei pune in perspectiva conflicte. In casulu acest'a Itali'a va trebui se platasca pentru greseliile comise si se primasca chiaru conditii grele. In casulu contraru ar fi de doritu, cu privire la esecurile (nesuccesele) din urma, ca se caute a indrepta greseliile. In interioru trebuie se se restabilesca autoritatea legii, se se termine sistemulu de apanare si organizarea armatei, pe scurtu, trebuie se se castige respectulu strainatatei pentru Itali'a, ca Itali'a se nu patiesca ca celu slabu in aliantia cu cei tari. In fine autorulu declara, ca Itali'a pote privi linistita la politica Austriei in Orient. Irredenta, pentru ca e numai instrumentulu radicalilor, nu trebuie se impedeze aliantia cu Austri'a. In ori ce casu aliantia Italiei cu Austro-Germani'a trebuie facuta cu fruntea senina, fara injosire, cu demnitate si nu de frica. O aliantia nedemna e ca veninulu medicalu, ce usureza momentan, der' lasa in urma germenulu mortii.

Ecscesse jidovesci in Moldov'a.

Se vede, ca Evreilor din Romani'a le merge prea bine sub legile liberale de adi, caci de unu timpu incoce au inceput a esceda — „ii impunge ovesulu“, cum se dice in poporu. Se bage de sema inse ce facu, caci o potu pati mai reu inca decat Evreii din Rusi'a.

„Buciumulu“ din Dorohoiu publica urmatoarele siruri in capulu folei:

„Evreulu Fisielu, vechilulu jidovului Davidu Bacalu, posesorulu mosiei Dumenii, carele a torturatu atati locutori, neangajati, si nedatori, a batutu, schingiuitu, si uipatu in gura, si cu ajutorulu autoritatii a dusu cu lantiulu de gatu se lucreze la campu pe betranulu locitoru Gr. a Paraschivei, in versta de 75 ani, carele nu era angajat, nu era datoru, ci din contra avea a lua 20 lei de la posesore; jidovulu Fisielu, dicemu, in dispretiulu constatarilor facute de Prefectu si Procuroru, continua si astadi a tortura pe locutori, asié, ca pe locitorulu Vasile alu Zamferei, l'a batutu insusi jidovulu Fisielu, ear' pe Ioan Dubariu l'au batutu feciorii boeresci Costache Iohan si Toader Galbanusie, martori fiindu Ilie alu Mariei si Vasile Gh. Ciolacu.“

„Astfelu nu numai ca nu s'au pedepsitu culpabilii pentru crimele comise, der' sub protectiunea administratiunei, continua a desbraca tortura pe sateni.“

Diverse.

(Manevrele din Miscolec) au fost distinse asemenea prin presentia Majestatii Sale, care a fost primitu in modu solemnulu de catre poporatiune. Orasii dela Miscolec au arangiatu Sambata sera unu conductu de tortie grandiosu, ca omagiu adusu monarchului. Principele Rudolf a sositu in 11 dimiu. in Miscolec, in suit'a s'a se afla si ministrulu de resbelu Bylandt. Maj. S'a a datu in 10 Sept. audientie. Intre cei d'antaiu primiti au fost ministru Tisza si Szapary.

(Baronulu Sennyey.) Dupacum anuntia „Pressb. Ztg.“ sanatatea baronului Sennyey este atatu de sdruncinata, in catu a impartasitu prin comitele Albert Apponyi comitetulu alegatorilor sei, ca nu voiesce, ca cerculu antaiu alu Posionului se remana nerepresentatu in sesiunea viitoria si de aceea voiesce se si depuna mandatulu cu multamire. Comitetulu a decisu a presenta declaratiunea acest'a unei adunari electorale pe langa propunerea, ca se roge pe br. Sennyey se nu si depuna mandatulu.

(Premiare la espositiunea de vite.) „Famili'a“ aduce unu raportu detaiatu despre premiile impartite la espositiunea de vite in Sibiu, pe care l'au lasamu se urmeze:

Premiile s'au impartitu astfelu: medali'a de argintu s'a conferitu d'ui George Popu din Basesci pentru prasila de porci, rassa mongolica; medalie de bronzu s'a datu d'ui Alesandru Leb din Cacova pentru o bibolitia de 4 ani, si d'ui G. Vancea in Blasiu pentru unu manzu de 2 ani.

Premii in bani: Premiulu „Vas. Jurca“ de 4 galb. ui G. Silvestru din Sibiu pentru o vaca de 4 ani; premiulu

O sentintia a tribunalului de onore militariu.

In foile din Pest'a scrie unu coresp. alu diarului „N. fr. Presse“ — s'a discutat o afacere, care l'a inceputu ni s'a parutu necredibilu, asié ca-o consideram ca unu medilocu de agitatiune a Kossuthianilor in contra armatei comune. Faptulu inse, ca din partea competenta nu a urmatu de atunci nici-o desmintire si afacerea se discuta in foi seriose, lasamu se urmeze, dupa descrierea foiloru ungare, discursulu afacerii, care a provocatu o sentintia a tribunalului de onore militariu:

Intr'unu birtu din Bud'a, la o mesa, la care se aflau ofiteri si burgesi s'a fost nascutu in 2 Iuniu a. c. o viua disputa, asupra processului de presa alu diarului „Függetlenség“ in afacerea locotenentului Rüstow. La acest'a disputa a luat parte cu deosebire capitanulu de geniu Wilh. Lendl cav. de Murgthal si sublocot. dela geniu Stefan Göczel, nascutu din Zips. Lendl a ocaritu folea „Függetlenség“, natiunea maghiara, juriulu si dupa aceea a urmatu intre Lendl si Göczel urmatoriulu dialogu: Lendl dice: „Majestatea Sa va cassa intru buna diminetia aceste curti cu jurati.“ — „Acest'a nu-o pote face in modu unilateralu, dise Göczel, pentru ca „juriulu este o parte din constitutiune“. — „O, elu pote suspenda intrég'a constitutiune!“ — „Acest'a e earasi imposibilu, pentru ca ilu lega juramentulu“. — „Juramente politice se potu calca Dealtmintrea“, dise mai departe capitanulu Lendl, catre Göczel, „si D-t'a vei impusca asupra Ungurilor, deca ti voru da ordinu“. — „Acest'a inse nu se va intempla, nu mi voru da ordinu“. — „Si deca totusi ti voru ordona? adause capitanulu in tonu poruncitoriu. — „Atunci o se mi mai ieau sem'a“. Dupa acestu respunsu alu sub-locotenentului Göczel vorbele capitanului devenira totu mai provocatorie. In fine i puse intrebarea directa, deca ar comanda focu contra Ungurilor, la ceea ce Göczel respunde c'unu „Nu!“ categoricu. Disputa deveni totu mai infocata si Göczel declara in fine, ca deca se pote calca unu juramentu politicu, atunci si elu pote calca juramentulu sau, la ceea ce i replica Lendl: „Deca vei face acest'a, nu esti unu omu de omenia; desbracati tunic'a si intra ca colaboratoru la „Függetlenség“. Göczel sari in susu si respunde ingalbinindu de mania: „Asie ceva nu ingadui. Ne vomu mai intalni in acest'a afacere“.

„Iosif Gall“ din Budapesta, de 4 galbeni, lui G. Mohan in Sibiu, pentru unu tauranciu de 1 anu si 7 luni; premiulu „dominiului mitropolitanu din Blasiu“ de 3 galbeni lui G. Bobesiu din Sibiu pentru o vaca de 8 ani; acelasi premiu, de 3 galbeni, lui Iacobu Rusu din Cristuru pentru o iepa de 7 ani; premiulu de acelasi, de 2 galb., lui Nic. Moldovanu din Sibiu pentru o vaca de 10 ani; premiulu de acelasi, de 2 galbeni, lui Ilie Badila din Sibiu, pentru 2 vitiei de 3 luni; premiulu „Vas. Jurca“ de 2 galbeni lui Nicolau Stanila din Siura-mare pentru o vaca de 6 ani; premiulu „Const. Stezaru“ lui Petru Jondrea din Sibiu pentru o vaca de 7 ani; premii de unu galben, lui Nic. Jondrea in Sibiu pentru o juninca de 2 ani, lui Petru Simtioneu din Sibiu pentru o juninea de 1 anu si 4 luni, lui G. Simtioneu in Sibiu pentru o juninea de 2 ani, lui I. Jondrea din Sibiu pentru o juninea de 1 anu; premii de cate 2 galbeni, lui I. N. Imbarasiu din Sibiu pentru 3 porci grasi, lui Stefanu Oprisiu din Siur'a mare pentru o scrofa de 3 ani.

Premiile s'au impartitu cu solemnitate, de catre presedintele espositiunii, d-lu Parteniu Cosma.

(D i a r u n o u.) La 1/13 Septembre a. c. va apare in Bucuresci unu nou diaru politicu-impartialu cu numele „C o m e t ' a “. Abonamente se primescu in tote dilele. Redactiunea si Administratiunea diarului se afla in Strad'a Stirbei-Voda Nr. 9 (casele Salcianu bacanulu. Pretiulu pe anu 20 lei, pe 6 luni 10 lei si pe 3 luni 5 lei. — Uramu succesu acestei noue intreprinderi diaristice.

(C o n c u r e n t i ' a e v r e e s c a .) Citimu in „Curierulu Balasanu“: In Piatr'a e o societate comerciala, compusa din crestini, care 'si avea stabilita o sucursala la Filiora, ce indestula cu pane, carne si celelalte necesare manastirile Agapi'a si Varaticulu, fiindu situata tocmai la jumatatea distantii intre aceste duoe manastiri. Acum inse, dupa informatiunile ce le primimu, sucursala societatii nu mai pote face nimic, de orace peste cincideci de familii evreesce vagabunde adunandu-se la Varaticu, prin diferite manopere si ghesiefturi au inlaturat'o, si astadi vedemu, ca evreii stabiliti la Varaticu si-au facutu scola, deschidendu si o piatia la port'a manastirei asié, incatu amenintia a-o transforma intr'o adevrata havra si locu de ghesiefturi. Atragemu atentiunea celoru in dreptu asupra acestui scandalu, caci, dupa parerea nostra, evreii n'au ce cauta pela manastiri.

(C o l o n i s a r e a P a l e s t i n e i .) Diarulu „Pres'a jidana“ scrie, ca d'ocamdata la vre-o 500 familii Evreesiti din Romani'a s'au declarat, ca sunt gata a pleca la Palestin'a si a se asiedi'a acolo ca lucratori de pamentu, si deca cu incetulu s'ar' insciintia spre acestu scopu 10,000 de suflete ar' fi forte multe. In anii d'antai nici nu se pote astepta mai multu. Bani pentru acesti emigranti se voru procura inse, numai deca lucrulu va veni in cursulu seu adevratu. Jidanii germani, cari posedu hartii turcesti, cari si de altmintrelea n'au nici o valóre, bucurosu le voru da atatu pe aceste catu si pe cele angleze ca pretiu de cumperare pentru araturi in Palestin'a. Nesiguranti'a de acolo se pote inlatura prin scutu strainu, pote prin celu anglesu. Reesindu cei d'antai emigranti, totu lucrulu ar' ave unu inceputu bunu si asié populati'a evreesca ar' pute creste in Palestin'a pana la numerulu de vre-o 300 mii suflete. Inse nimeni se nu capete o subventiune mai lunga de trei ani. Si deca e, ca lucrulu se ajunga la o realitate, este de trebuintia, ca agitatiunei se i se de o organizatiune atatu cu graiulu catu si in scrisu. „R. W.“

(Lini'a ferata Focsiani-Buzeu.) „Luptatorulu“ din Focsani scrie urmatoarele: La 10 Septembre st. n. s'a decisu a se inaugura acesta linia. Voru lua parte Regele, Regina si toti ministrii. Se va da unu mare banchetu. Dupa cum anuntiasem, inaugurarea era se aiba locu inca dela 1 Septembre st. n. inse Regele tinendu comptu de absentia d-lui Ion Bratianu a amanat'o pana la 10 Septembre, candu va fi presinte si d-sa, caci, dice Regele, densulu este initiatorulu si celu, care a staruitu mai multu pentru facerea liniei. Din partea Regelui acesta este unu actu de curtoasia. Afara de invitatii de mai susu voru lua parte d-nii senatori si deputati ai judeciului Putna, d-nii ingineri, autoritatile civile, parte din clerulu localu, cum si reprezentantii presei romane. Inaugurarea si banchetulu va ave locu la gar'a locala.

(2000 o c a l e a r a m a d i s p a r u t e .) Din Iasi se scrie „Postii“ din Galati, ca aram'a cu care era acoperita Catedral'a Mitropoliei a disparutu. Acest'a arama se ridica la cantitatea de 2000 si mai bine de ocale. Multi 'si dau diverse opinii asupra disparitiunei. Unii dicu, ca s'ar' fi topitu de calduri, altii ca ar' fi fost rosa de sioreci, ear' altii ca.... Der', ce se mai spunemu? n'ar' putea ore guvernulu se lamuresca cam ce se se fi facutu cu atata cantitate de arama ce acum nu mai e?

(Unu portretu infioratoru.) Dilele din urma d. Schweitzer, primulu fotografu din Strassburg, a patitu o frica mare fotografindu o gingasia domnisióra. Sambat'a trecuta, candu fotografulu lucra in atelierulu seu, audi deodata ca, cineva a intratu in salonulu de primire. Intrandu in salonu d. Schweitzer fu placutu surprinsu vedindu, ca visitatorulu este d-sior'a Miss-Mina, gingasi'a luptatóre cu lei, sub-numita „regina leiloru“, care nu de multu timpu sosi in orasiu cu magnific'a s'a menageria. Miss-Mina declara fotografului, ca are de gandu a se fotografa, deru ca nu este singura. — Atunci de ce n'ati venit uchiaru acum, domnisióra, cu person'a, cu care aveti de cugeti a ave fotografa raspunse domnisióra, ci duoi, sunt aici in sala. — Apoi bine de ce i'ati lasatu acolo. — Des-chideti usi'a ordona domnisióra Mina. Fotografulu deschise usi'a de intrare si Miss-Mina striga tare: hola!.... duoi lei mari, scuturandu comele, sarira in salonu si se culcara la picioarele stapanei sefe. Bietulu fotografu incremeni de spaima. — Nu ve temeti, pregatiti totu si scoteti pos'a! dise ridendu Miss-Mina. Fotografulu palidu abia putu se indeplinesca ordinulu si scose o fotografia forte frumoasa. Publiculu strasburghian privesce in momentul de faia cu mare placere acesta frumoasa fotografia, care se afla espusa in vitrinele magazinulu din piati'a Catedralei.

(S p i t a l u r i l e r u r a l e .) Pe la sfarsitul lunei viitorie Octobre se voru deschide in Romani'a cele patru spitaturi rurale, prevedute de legea votata in sesiunea trecuta, si anume: la manastirea Horezu, din judeciulu Valcea cu 40 paturi; la manastirea Nifon, din judeciulu Buzeu, cu 30 paturi; la manastirea Floresci, din jud. Tutova, cu 40 paturi si la manastirea Slatina, din jud. Sucéva, cu 30 paturi.

(C u m s e c o n s e r v a s t r u g u r i i .) Chinezii pastreza strugurii forte multu timpu prin aceea, ca taie unu capacu dintr'o cucurbita, (bostanu, lubenitia) i scoate miediulu, asiédia strugurii frumosu intr'insulu si pune apoi capaculu la locu. Bostanulu inse trebe se fia din cei cu coja tare.

Naseudu, 7 Septembre 1881.

Onorata Redactiune! Subscrisii venimu in numele Comitetului arangiatoru alu „Balului Academic“, tienutu in 18 Augustu a. c. de catre studentii academici naseudeni, — a reportá despre reusita acestui balu.

Venitulu intregu a fostu de 132 fl., din care suma s'au spesatu 110 fl., subtragandu-se spesele remane unu venitulu curatu de 22 fl., care suma adaugandu-se la Capitalulu din anii trecuti in suma de 233 fl. v. a., s'a depusu in cass'a de pastrare „Aurora“ in Naseudu.

Dintre ospetii, cari au solvitu preste pretiulu intrarei avemu a insemna: M. O. D. P. Dr. Emiliu Filipanu 3 fl.; Ionu Ciocanu directoru gimn. 50 cr.; Gabrielu Manu avocatulu 50 cr.; Dr. Nicolau Hanganuti 50 cr.; Severu Orbanu 50 cr.; Simeonu Popescu prof. sem. 50 cr.; Besiliu Balanu preotu 1 fl.; Virgiliu Siotropa studentu gimn. 90 cr. v. a. si d-sior'a Matilda Popu 2 fl. v. a. — er' marinosii contribuitori M. O. Dd.: Dr. Constantinu Moisilu 2 fl. v. a.; Pantelimonu Domide capitanu c. r. pens. 2 fl.; Fridericu Müller farmacistu 2 fl.; Florianu Porcius v. capitanu pens. 1 fl. 50 cr.; Nicolau Tamasiu 1 fl.; Atanasiu Usieriu 1 fl. 50 cr.; Peters comis. catastrale 1 fl. 50 cr. v. a. cari P. T. D. primésca respectuósele nostre multiamite, pentru binevoitoriulu sucursu ce l'au datu studentiloru academici. Totu cu asta ocaziune ne tienemu de datorintia a multumí aceloru amabile d-sióre si familii Naseudene, cari ni-au spriginitu intru decorarea catu mai eleganta a salei de dansu si in

fine stimatului publicu, care a avutu bunatatea a ne onora cu presentia D-loru.

Presedintele:
Victoru Mihailasiu,
stud. med.

Secretariulu:
Ionu Nitiu Macaveiu,
teologu.

„ALBIN'A“, Institutu de creditu si de economii in Sibiu

acorda imprumuturi hipotecare cu anuitati pe 10 si 20 ani. Anuitatea dela 100 florini este pe 10 uni 7 fl. 36 cr. pe 20 ani 5 fl. 05 cr.

deschide credite fiese pre langa sigurantia hipotecara. Aceste se potu folosi intregi ori in parte pe bas'a unei singure intabulari, prin repetirea imprumutului, candu si de cate-ori 'i face respectivului trebuintia. Interesulu sunt 8% la anu;

escompteza politie (cambie) cu trei, in anumite casuri in duoe subscrieri, pe termine pana la 6 luni cu 10% interese la anu, era la cambie de prim'a calitate, mai cu sema comerciala, cu interese reduse dela 7 pana la 10% fara provisiune;

face avansuri, adica imprumuta pe garantia de efecte publice notate la bursele din Budapesta, Vien'a si Bucuresci, intre cari sunt si scrisurile fonciari proprie, cum si pe garantia de moneta, pana la 85% a valórei cursului si cu 6% interese la anu.

Regulamentele speciale pentru fia-care din operatiunile amintite, continendu conditiunile si procedur'a pentru imprumutare, cum si tote formularele de lipsa in limbile: romana, maghiara si germana se distribuiescu gratuitu la cass'a institutului in Sibiu in orele de birou, cum si pe la agentii institutului din provincia. Asemenea se tramitu acelea la cere prin posta franco.

Agentii nostri din tinuturi, primescu a mijloci imprumuturi in tote operatiunile de mai susu.

Sibiu 1 Septembre 1881.

Directiunea institutului.

Nro. 8454/881.

3—3

Concursu.

Spre ocuparea postului de cancelistu, devenitu vacantu la sedri'a orfanala orbana, impreunatu cu unu salariu anualu de 400 fl. si 100 fl. bani de cuartiru, se escrie prin acest'a concursu.

Potentii pentru acestu postu — pe lenga documentarea, ca nu au trecut etatea de 40 de ani; pe langa asternerea testimoniiloru scolare, a acolora despre cunoecerea celoru 3 limbi ale patriei, mai cu sema inse a celei maghiare si germane precum si a pracsei in resortulu de cancelaria — au de a asterne petituniile astufelu instruite subscrisului magistratu pana in 20 a l. c. dupa prandiu 5 ore. Brasiovu 5 Septembre 1881.

Magistratulu urbanu.

Librari'a
NICOLAE I. CIURCU
in BRASIOVU, Tergulu Cailoru Nr. 47.

Cu inceperea anului scolasticu 1881—82 am onore a recomanda tot-felulu de:

Carti scolastice, charte geografice si atlase ilustrate de istoria naturala.

Harthia de scrisu si de desemnu, caiete, cernela, creione, tocuri si condeie, penale si totfelulu de requisite de scrisu si de desemnu necesare pentru scola, care se gasescu in Libraria cu pretiurile cele mai moderate.

2—3

Zambach si Gavora.

Fabrica de vestminte si recuisite bisericesci de ritu latinu si grecu
in Budapesta strada Vatiului Váci utca Nr. 17.

Falonu séu Odíjdie, Albe, Odájdíe, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori. Tote feliturile de stéguri, si pentru societati industriale (si pentru pompieri) Covoru pe altariu,

Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimba cu altele.

1—30

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gótt si fiu Henriou.